Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Olrik, Axel

Titel: BREV TIL: Begtrup, Holger Christian FRA: Olrik, Axel (1887-11-29)

Citation: Olrik, Axel: ”BREV TIL: Begtrup, Holger Christian FRA: Olrik, Axel (1887-11-29)”, i *Axel Olriks Breve til Holger Begtrup*, Gyldendalske Boghandel, s. 60. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001991712-000-shoot-L0019917120000029.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Axel Olriks Breve til Holger Begtrup

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Olrik, Axel, *Axel Olriks Breve til Holger Begtrup,*

Kære Holger Begtrup.
[29—11—87.]

Det har glædet mig at se din Rask i H-bladet, særlig havde jeg godt af skræddersönnen (og jeg mindedes med stolthed at min tipoldefar var skrædder sön; han drev det i alt fald til at blive magister samt præst i Fakse). Om lautverschiebung må du forresten vide, at „vi her i Kbh.“ kalder den „lydfremskydning“, 1) for det førskydning er tysk, og 2) fordet at forskyde er at bringe noget i ulave, men der er meget god lave i lydfremskydningen. Dernæst må du også vide at „vi her i Kbh.“ (d. e. Wimmer) siger, at Rask opfandt loven og at Grimm gav den navn.

Jeg har tænkt en af de förste dage at skrive en samlet anm. til H-bladet af festskrifterne til Rask, hvis du ikke vil göre det.

s. 61Vores universitetsfest gik da meget skikkelig, jeg mener Wimmers tale, og jeg har det indtryk af folk, at især den sidste halvdel om Rask som fædrelandsven rev dem med sig.

I lördags havde vi Rask-fest i filol. samf.; og havde jeg dig her for mig, skulde jeg straks upprepa dig en del af hvad Wimmer mælte mod festens slutning; men jeg ved ikke ret om jeg i pennen får givet dig et indtryk af hvordan han var, som han der samlede den spredte svindende feststemning i kraftige træk, og undertiden næsten talte sig i bærsærksgang. Jeg vidste jo, det måtte komme, når man i den grad sætter pris på at være lærling af Rask, som W. gör. Der var polemik til alle sider, i talen, mod Madvig der så længe ikke vilde anerkende sammenlignende sprogforskning for videnskab, mod Brun (bibliotekaren), der havde sagt at R. ikke havde fået gjort noget i forhold til sin store rejse; mod Jessen i Illustreret Tidende, „jeg vidste först ikke om det var af ondskab, eller om det var af dumhed, så så’ jeg, det var ondskab.“ Han skildrede hvor langsomt den nordiske sprogforskning havde arbejdet sig frem og takkede filol. samf. der först havde budt den husly; talte om, hvordan han selv var ført til nordiske studier, hvad vækkelse krigen i 48—50 havde været i hans drengeår; han havde oplevet slaget i Kolding; hvordan han fordybede sig i østerlandsk, til rørelsen i 1864 kaldte ham tilbage til norden. Endelig sluttede han med at bede filol. samf. om at modtage et tilskud til den gave han havde givet det ved dets 25årsfest og lade denne sum bære navnet af Rasks præmielegat; på det der netop her i samfundet måtte være et minde om ham.

Jeg har brugt det meste af efteråret om at studere navnenes historie i nordisk og har holdt et foredrag s. 62af det indhold i fil. samfund; men jeg får ikke plads i dette brev at lade dig høre nærmere derom. Jeg har nu studeret mer på folkeviserne for at få udgaven fortsat. Jeg har undervejs standset lidt ved Laurits Kok, om hvem du ikke finder selv de tarveligste underretninger i literaturhist., men [som] dog var en stor mand både som digter og sprogforsker. Har du set Paludans „renæssancen i Danmark“? Der er jo meget dygtigt i den. Men at han vil kalde de fremmede påvirkninger et åndsliv! Jeg har lyst til en videnskabelig anmeldelse af den.

Hvor står det i hjæmmet med hustru og de små, hils hende og din søster. Her er der det af modgang (foruden at Povl har ligget af mæslinger), at vi har fået Ingeborg syg hjæm fra Sverig; hun har både mavekatar og gigtfeber og kommer til at ligge julen over. Du må også hilse Nutzhorn og Knudsen o. fl. Du er vel i mange hånde røre nu tidlig på vintren både med at tale og skrive (jeg læste nu iaften din poletik og undrer mig over som du har kunnet tage uvildig på tingene. Men da jeg er noget til samme side, så gælder min dom måske ikke. Har du set A D Jørgensens tale om forsvarssagen (i Tidens Ström), der tager fornuftigere på tingene end de fleste der skal „forhandle“ samme sag.

Din
Axel Olrik.